

MEMORIAŁ

General Marii Wittek

FUNDACJA GENERAL FLŹBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskiej Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
87-100 Toruń, ul. Podmurne 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl

+ KW (2 razy)
+ of 1 brzoł
WOLSKA Barbora Maria

po "Jule"

KG
AK

2369/WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — WOLSKA Barbara Maria
ps. "Jule"

I/1. Relacja —

2388 / WSK

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora —

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację ✓ k. 1, 3, 1

III/1 — Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 — Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 — Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 — Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 — inne —

IV. Korespondencja —

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓

VI. Fotografie 1 k. 102

II Materiały uzupełniające relację

- A.K. Kument, Wolska Barbara Maria | biogram, "Słownik biograficzny kompiwacji wojewódzkiej 1939-44", t. 3, K. 1.

dot. nr 82
II/1

dot 82
WOLSKA BARBARA MARIA (1915—1944), pseudonim „Jula”. Oficer czasu wojny WP: podporucznik.

Urodzona 1 grudnia 1915 r. w Zydaczowie, córka Teofila, nauczyciela, inspektora szkolnego, i Marianny z domu Dynysiewicz, nauczycielki. Uczyła się w X Państwowym Gimnazjum Żel-

skim im. Królowej Jadwigi w Krakowie i tam w 1934 r. otrzymała świadectwo dojrzałości. Od 1929 r. należała do ZHP (od 1931 zastępowała w drużynie im. Z. Chrzanowskiej), a od 1934 r. — do Związku Polskiej Młodzieży Demokratycznej. Od t.r. studiowała na Wydz. Prawa UJ i w czerwcu 1939 r. uzyskała dyplom mgr. praw. Wyjechała wówczas do Warszawy i objęła stanowisko sekretarki w Spółdzielni Pracy „Grupa Techniczna”.

W czasie kampanii wrześniowej 1939 r. brała udział w obronie Warszawy, służąc w patrolu sanitarnym. Ranna.

W czasie okupacji nadal pracowała jako sekretarka w Spółdzielni Pracy „Grupa Techniczna”.

W konspiracji od 1940 r. w Związku Odbudowy Rzeczypospolitej (ZOR, od stycznia 1944 — Związek Wolnej Polski), była m.in. sekretarką redakcji jego organu prasowego — pisma „Wolna Polska”, wydawanego od września 1940 r.

Od 1942 r. główna łączniczka Tadeusza Żenczykowskiego „Kani”, kierownika Podwydziału Propagandy Mobilizacyjnej „Rój” (utworzonego w maju t.r. w ramach Wydz. Propagandy BIP K-dy Gł. AK), a kiedy T. Żenczykowski objął kierownictwo całego Wydz. Propagandy BIP K-dy Gł. AK była jego sekretarką i łączniczką do Podwydziału „Rój” i Podwydziału Pomocy Żołnierzowi.

szawskiego, wzięła do niewoli czterech Niemców w piwnicach gmachu PKO przy ul. Jasnej 9 róg Świętokrzyskiej, który miał być siedzibą Wydz. Propagandy BIP K-dy Gł. AK (pod koniec pertraktacji przyszedł jej z pomocą Jan Teska „Ząbkowski”).

Poległa od ekrazytowej kuli gołębicznej 17 sierpnia 1944 r. przy barykadzie na ul. Lwowskiej. Pochowana na Cmentarzu Komunalnym (dawnym Wojskowym) na Powązkach.

W pośmiertnym wniosku odznaczeniowym pisał o niej szef BIP K-dy Gł. AK płk Jan Rzepecki „Wolski”: „W konsp. od 39 r., łączniczka i sekretarka Wydz. III Prop. W konspiracji odważna kolporterka i bardzo dobra organizatorka. W powstaniu od 1.8. do [brak słowa, zapewne — do śmierci] wyróżniała się odwagą. Przyczyniła się 1.8. do wzięcia do niewoli 5 [sic] żołnierzy niemieckich [sic]. Poległa w czasie wykonywania zadania służbowego 17.5. 1944 r.”

Odnaczona dwukrotnie Krzyżem Walecznych (po raz pierwszy we wrześniu 1939, po raz drugi rozkazem komendanta Okr. Warszawa AK L.26 z 7 września 1944; w tekście tego rozkazu podano mylnie o odznaczeniu Krzyżem Walecznych po raz pierwszy, co sprostowano w rozkazie L.35 z 1 października 1944).

Słownik uczestników, s. 434. (tu mylnie data urodzenia: wrzesień); — AUJ: NP II 459, WP II 323, 326 B, 329, 332; AWIH: III/40/9, III/42/6; Zyciorys opracowany przez siostrę Jadwigę Nowak (Jeziorską) — w posłaniu autora; Relacja Tadeusza Żenczykowskiego z 1989 (w posłaniu autora); — Akcja N. Wspomnienia 1941—1944 (pod red. H. Auderskiej i Z. Ziółka), Warszawa 1972; Borkiewicz Powstanie; Dunin-Borkowski S. Strzały spod ziemi, Niemcy Zachodnie 1946, s. 6; Mazur Biuro Informacji; Nowak Kuzner; Zadrożny S. Tu — Warszawa. Dzieje radłaścaci powstańczej „Błyskawica”, Londyn 1964, s. 18, 19, 41—46; Ziółka Od okopów; Żenczykowski T. Samotny bóg Warszawy, Paryż 1985 (książka dedykowana Je-

MEMO SĘPLOWI

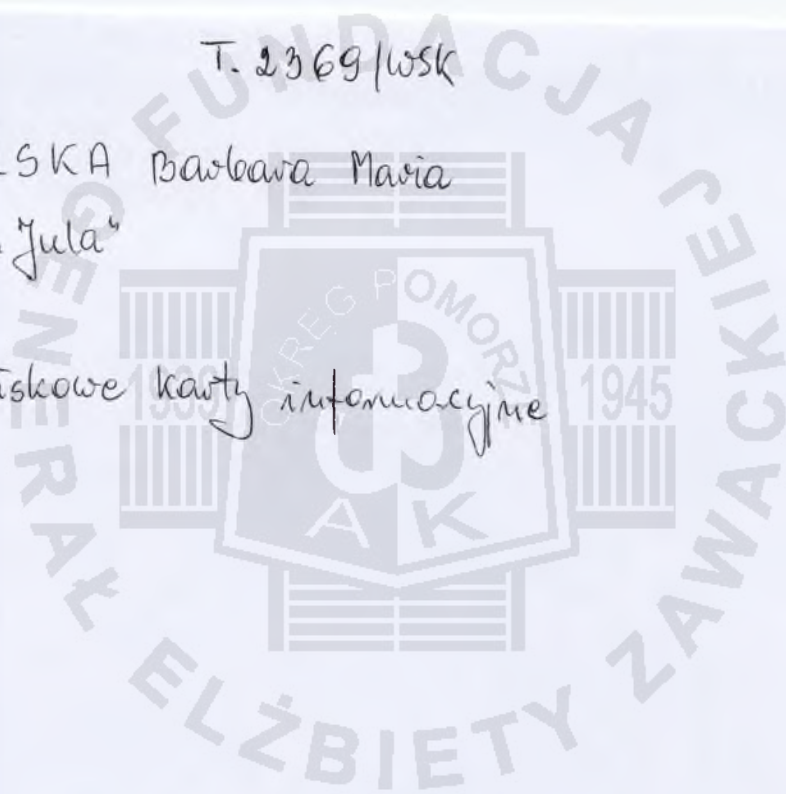
„Słownik biograficzny konspiracji warszawskiej 1939-44” t.3
Andrzej Krystof Kument, w-wa 1987

T. 2369/wsk

AK
KG

WOLSKA Barbara Maria
ps. „Jula”

√ Nazwiskowe karty informacyjne

ZWZ AK
Warszawa

Wolska Barbara, ps. "Julia"
ur. 11.XII.1915r. w Żydaczowie,
woj. Stanisławów

W czasie okupacji należała najpierw do
Związku Odbudowy Rzeczypospolitej, wcielo-
nego potem do ZWZ AK. Brała udział w
Powstaniu Warszawskim jako łączniczka.
Zginęła w powstaniu w dniu 17.08.1944r.

Zródło: p.r. J.Pietruszy, "ZPMD w okr. II
Rzeczypospolitej i II wojny świat.",
str. 78, 84, 139, 224, 273, 278, 333

K.Żoit.. 98r.

/verte

Szersze informacje w SŁOWNIKU uczestniczek
walki o niepodległość Polski. 1939 - 1945
Foległe i Zmarłe w okresie okupacji
niemieckiej, str.434

i 2

F.K
W-M

† WOLSKA BARBARA

ps. "Julia"

Legionistka "Koralina" rezerwy, N°

"Lauron", "Koralina", bywiera
Kobiety w F.K.
Londyn 1945 s. 184

D.K. 98

T 2369 / WSK

AK
Warszawa

† WOLSKA Barbara

ps „Jula”

Sekretarza Komisji oceniającej
teksty piosenki Polski Podziemnej. Wynik
ogłoszony w „Biuletynie Informacyjnym”

Źródło:

Niech Wiatr Nasz Poniesie
Tadeusz Szewera

Antologia piosenki 2 lat 1939-1945
Wydawnictwo Łódzkie
Łódź 1975
str. 510

BRut
09 2004

61. Wolska Barbara urodzona w Żydaczowie w wojew. stanisławowskim, w dniu 11.XII.1915 r. w rodzinie nauczycielskiej. Gimnazjum humanistyczne ukończyła w Krakowie w roku 1934, a następnie od roku 1934 do 1939 studiowała na Wydziale Prawa UJ w Krakowie. W czasie studiów należała do Związku Polskiej Młodzieży Demokratycznej.

Od 1939 r. pracowała w Warszawie, w Spółdzielni Grupa Techniczna, która zajmowała się dostawami różnych urządzeń dla Rządu. B. Wolska z ramienia Spółdzielni szczególnie zajmowała się postępowaniem prac wiertniczych za ropą, które to wiercenia prowadziła w tym czasie Grupa Techniczna w Kobylance k/Gorlic, na gruncie Józefa i Jana Pabisów.

W czasie okupacji należała do ZOR-ZWZ-AK, biorąc czynny udział w powstaniu warszawskim jako łączniczka ps. „Julia”. Przy pomocy kilku innych powstańców wzięła do niewoli 4 żołnierzy niemieckich. Zginęła w powstaniu w dniu 17.08.1944 r. Była niezmiernie aktywną w całej swej działalności tak w czasie studiów, jak również w okresie okupacji.

O niej to kolega z UJ i z pracy w Grupie Technicznej, Wit Gawrak pisze, że była chyba najenergiczniejszą dziewczyną na Uniwersytecie. W jej pogrzebie między innymi wzięli udział Jan Kostrzewski b. prezes PAN, adwokat dr Kazimierz Ostrowski oraz spore grono przyjaciół i żołnierzy AK. Została tymczasowo pochowana przy ul. Mokołowskiej w ogrodzie węgierskiej placówki dyplomatycznej, skąd po wojnie ekshumowana i pochowana na Cmentarzu Powązkowskim.

W Krakowie na Cmentarzu Rakowickim na grobowcu rodzinnym jest jej nazwisko, obok brata Zbigniewa, który jako podchorąży zginął w wojnie wrześniowej.

Arch. UJ S II 408; Adam Borkowicz: Powstanie Warszawskie 1944 r., Warszawa 1957 r., Wit Gawrak: W Batalionie Robotniczym, MON, Warszawa 1971 r.

WOLSKA Barbara Maria

